

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

1

Piramida eroilor voluntari sârbi de la Medgidia

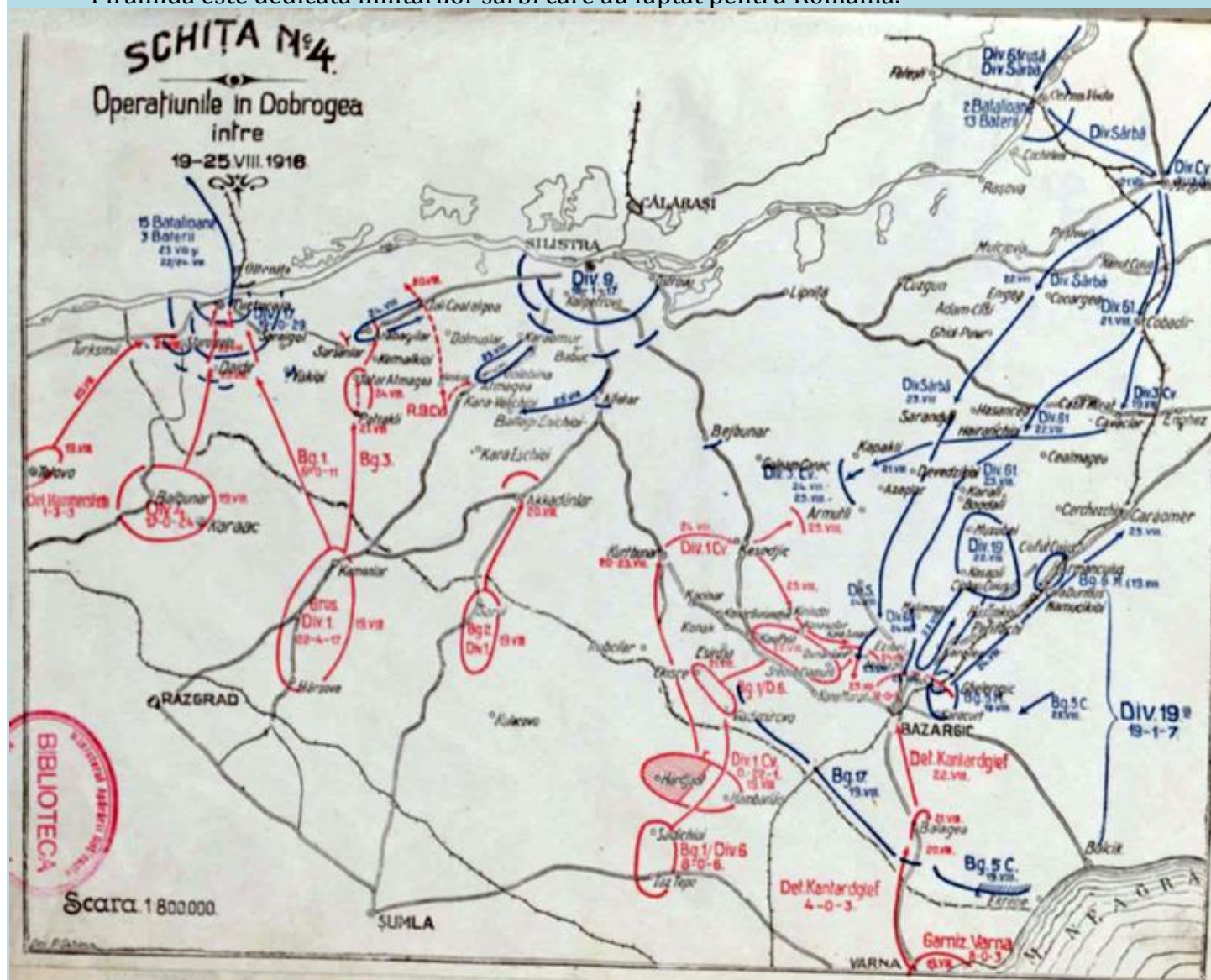
Col. r. Mircea PAIC

În drumul de întoarcere de la Cap Aurora spre casă am făcut o haltă la Medgidia pentru a îngriji și a aprinde o candelă la mormântul mamei mele.

În cimitirul orașului Asociația cadrelor M.R.R. "Col. Pârlogeanu Roland" cu sprijinul Primăriei are un spațiu generos rezervat ei.

"Priviți" ar spune dobitocul de Prelipceanu!

Piramida este dedicată militarilor sârbi care au luptat pentru România.

De-a lungul veacurilor, dintre toți vecinii României, singurii cu care țara noastră nu a avut niciun conflict armat au fost sârbii. „Trei prieteni – spune înțelepciunea populară – au românii: Dunărea, Marea Neagră și sârbii”. Firește, ca între orice vecini, neînțelegeri mai mici sau mai mari au existat, dar războaie, înfruntări cu arma în mână, niciodată. Dimpotrivă, la mare neceaz, cele două popoare nu au șovăit să pună mâna pe arme pentru a se întrajutora. Încă în 1389, în marea bătălie de la Kosovo Polie (Câmpia Mierlei) a sârbilor cu otomanii, Mircea cel Bătrân trimitea un corp expediționar în sprijinul trupelor cneazului Lazăr – sârbii fiind însă, până la urmă, înfrânți. Jumătate de mileniu mai târziu, în timpul primei conflagrații mondiale, sârbii, împreună cu frații lor de limbă croați și sloveni, veneau în ajutorul românilor cu o divizie de voluntari, care, în lupte aprige, purtate pe câmpiile Dobrogei, au dat grele jertfe de sânge.

În semn de cinstire a sacrificiului lor, la Medgidia a fost ridicat, acum opt decenii și jumătate, un impresionant monument-criptă, în fața căruia, an de an, la 11 noiembrie, de Ziua Armistițiului în marele război din 1914-1918, se desfășoară, de atunci, o emoționantă ceremonie comemorativă.

La 14 august 1916, după doi ani de neutralitate, România intra în Primul Război Mondial de partea Triplei Antante, împotriva coaliției Puterilor Centrale, devenind implicit și aliată a Serbiei vecine. Pe fundalul succeselor inițiale din Transilvania, a intervenit, din păcate, dezastrul de la Turtucaia (19-24 august). Frontul dobrogean căpăta o importanță esențială, trupele române, cărora li s-au alăturat cele ruse, având de înfruntat ofensiva germano-bulgară a feldmareșalului Mackensen.

La încheștarea înverșunată de pe acest front, în răstimpul sfârșitului de vară și toamnei anului 1916, au contribuit cu prisosință ostașii și ofițerii Diviziei I de voluntari sârbi, ajunși aici ca dintr-o fatalitate. După ateptatul de la Sarajevo, armata sârbă a fost înfrântă, retrăgându-se spre Munții Albaniei de unde au luat calea Frotului de la Salonic. Rămasă doi ani neutral, România a simpatizat cu a sârbilor cauză. Cauza lor dreaptă era asemănătoare cu a românilor. Un corp de ofițeri sârbi au fost format **o divizie de voluntari** care, din primăvara anului 1916, se afla în pregătire la Odessa, pe teritoriul Imperiului Țarist. Ca să facă joncțiunea cu aceștia mai mulți voluntari au navigat prin Mediterană, Gibraltar, să navigheze de-a lungul Atlanticului în largul Peninsulei Iberice, pentru a intra, prin Canalul Mânecii, în Marea Nordului, și de aici să ia din nou calea Atlanticului, pentru a debarca, în fine, după un periplu maritim de mii de kilometri, la Murmansk, portul liber tot timpul anului de ghețuri, de la Marea de Barentz. Un traseu halucinant, presărat cu nenumărate pericole, sub forma submarinelor germane, care pândeau gata să lovescă în orice moment. De la Murmansk, alte mii de kilometri, de data aceasta pe uscat, în legănatul trenului, prin nesfârșitele stepe rusești până la Odessa. Întregindu-și rândurile cu cadre ofițerești sârbe, divizia de voluntari, la capătul unui scurt proces de instrucție, a fost trimisă să lupte pe Frontul din Dobrogea, alături de soldații români și ruși, împotriva trupelor lui Mackensen.

Problema utilizării voluntarilor pentru a lupta împotriva Puterilor Centrale a devenit mai presantă deoarece, ca urmare a reculului militar al Austro-Ungariei de pe Frontul de Est, un număr tot mai mare de slavii-sudici din Imperiul Habsburgic au căzut în captivitatea Imperiului Rus. Consutul sârb de la Petrograd a primit o serie de scrisori de la aceștia, cerând să lupte alături de armata sârbă (aflată la Salonic de la începutul anului 1916). Imperiul Rus a sprijinit pe prizonierii austro-ungari din rândul popoarelor slave sudice, care și să se alăture în mod voluntar armatei sârbe. Pentru a-și îndeplini obligațiile față de aliatul sârb, acesta a fost de acord cu formarea unităților de voluntari pe teritoriul său, alocând în acest sens suma de oțzeci de milioane de ruble în aur. Momentul cheie în evoluția acestui proces s-a petrecut la începutul anului 1916, când prim-ministrul sârb Nikola Pašić a trimis o telegramă reprezentanței diplomatice sârbe de la Petrograd, prin care cerea să încheierea unui acord cu guvernul și înaltul comandament militar rus, privind organizarea unităților de voluntari. Nota diplomatică a fost remisă țarului rus la 19 ianuarie 1916. Țarul Nicolae al II-lea a răspuns pozitiv și a autorizat organizarea unor unități de voluntari sârbi, în Rusia. Așa s-a format la Odesa divizia de voluntari „sârbă” care a fost trimisă să lupte în Dobrogea. La 28 aprilie 1916, la Odesa se adunaseră un număr de 9 733 de voluntari, din care 263 de ofițeri (120 de sârbi, 90 de croați, 40 sloveni, 9 cehi și 3 ruteni), așteptându-se sosirea a încă 3 482 de militari. Pentru asigurarea conducerii noilor unități, guvernul sârb refugiat pe Insula Corfu a trimis un detașament format din 132 de ofițeri și funcționari, care au parcurs un traseu lung prin Italia, Franța, Anglia, Norvegia și Suedia până la Arhanghelsk și apoi Odesa în Rusia. În conformitate cu cele convenite anterior și cu aprobarea autorităților militare ruse, comandantul diviziei a ordonat ofițerilor și soldaților să depună jurământul militar față de statul sârb.

Nuntă regală, în iunie 1922: principesa Maria (stânga), fiica reginei Maria și a regelui Ferdinand (în mijloc), se căsătorește cu regele sârb Alexandru Karagheorghevici (dreapta) – la Marsilia, în 1934, decedat în urma atentatului comis de un terorist croat.

Programul din 7-8 septembrie 1926

Acest lucru fost făcut de Regimentele 1 și 2 Infanterie, la 28 mai, Regimentul 3 Infanterie la 29 mai iar Regimentul 4 Infanterie la 27 iunie, după finalizarea constituirii. Jurământul credință a fost depus pentru Petru I și în conformitate cu legea sârbă referitoare la organizarea armatei. Soldații și subofițeri au depus jurământul verbal, iar toți ofițerii în scris. Odată cu finalizarea constituirii la 1 iulie 1916, toate regimentele au primit drapelul de luptă ale unor regimente sârbe desființate, care fuseseră aduse de corpul de comandă din Insula Corfu, în cadrul unei ceremonii la care au participat comandantul Districtului Militar Odesa. Regimentele au primit următoarele drapelul de luptă: Regimentul 1 voluntari, drapelul fostului Regiment 2 Infanterie sârb; Regimentul 2 voluntari, drapelul fostului Regiment 6 Infanterie sârb; Regimentul 3 voluntari, drapelul fostului Regiment 7 Infanterie sârb; Regimentul 4 voluntari, drapelul fostului Regiment 11 Infanterie sârb. Închinarea acestor drapeluri simbolizează reînvierea glorioaselor regimente din armată sârbă și continuarea tradițiilor lor de luptă, prin drapelul de luptă, de către noile regimente de voluntari.

Divizia de voluntari sârbă a luptat pe teritoriul României, în campania anului 1916, în cadrul Armatei de Dobrogea ruse, sub comanda generalului Andrei Zaioncikovski. În această campanie, divizia a fost comandată de colonelul Stevan Hadžić fiind inclusă în organica Corpului 47 Armată rus, alături de Divizia 61 Infanterie și Divizia 3 Cavalerie.

Cu un efectiv de 18.868 de combatanți, din care peste 625 de ofițeri, divizia de voluntari a înscris pe pământul Dobrogei o pagină de eroism în bătăliile desfășurate din 25 august până în 12 octombrie 1916. Pierderile suferite în înclăștirile aprige de la Bazargic, Grelengic, Cocargea, Topraisar, Amzacea¹, Engimahale au fost considerabile: aproape 3.000 de morți și mai bine de 6.000 de răniți. Pentru actele lor de bravură, 11 ofițeri sârbi, în frunte cu comandantul diviziei, colonelul S. Hadjici, alături de alți doi colonei, doi locotenenți-colonei, trei maiori, un căpitan și doi sublocotenenți, au primit cel mai înalt ordin militar

românesc, „Mihai Viteazul”². Așa bunăoară căpitanului Milenko Milicievici, I s-a acordat pentru „curajul și spiritul de camaraderie de care a dat dovadă în luptele de la Cocargea, aducând în liniile românești un cheson de tun tras de soldați”³.

Pe „Aleea Eroilor Sârbi”, a cimitirului ortodox din orașul dobrogean, se ridică impozantul monument care are forma unei piramide, ceea ce se explică prin faptul că Alexandru Karagheorghevici era mason; iar piramida era unul dintre însemnele masoneriei. „Piramida Albă” de la Medgidia este cel mai important monument din afara Serbiei care evocă gloria militară a acestei țări. O mărturie în plus a legăturilor strânse, mergând înapoi cu secole, dintre cele două popoare vecine, român și sârb.

¹ Apud Col.r. dr. Constantin Moșincat, *Cazemata*, Ed. Tipo MC, Oradea, 2021, una dintre cazematele din Apatcu poartă denumirea „Amzacea”

² Constantin Moșincat, *Cronică de marș*, Ed. Cogito, Oradea, 1996. Ordinul Mihai Viteazul, desenat de către Regele Ferdinand I, după decizia de intrare în război – decizie ce l-a făcut pe fratele său Wilhelm să-l decadă din toate drepturile familiei Hohenzolern - a fost ordin care se acorda exclusiv unităților și ofițerilor pentru bravura pe câmpul de luptă.

³ Romulus Căplescu, *Voluntari sârbi pe frontul românesc din Dobrogea*, în *Historia*. <https://historia.ro/sectiune/general/voluntari-sarbi-pe-frontul-romanesc-din-dobrogea-584154.html>

Relațiile româno-sârbe au fost strânse, ele având la bază și asemenea căsătorii. De la dezvelirea de către regele Ferdinand și regele Alexandru Karagheorghevici a Monumentului Eroilor Sârbi s-au împlinit 96 de ani, iar de la intrarea României în Primul Război Mondial, și luptele de Dobrogea 106 ani!

4

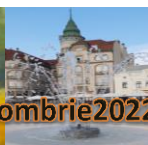
Înscrisul de pe cele două table??????????

Cetatea Cavalerilor

Avram Iancu -150

Nr. 10 (26) Octombrie 2022

5

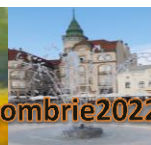

Cetatea Cavalerilor

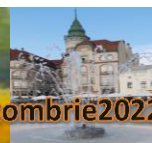
Avram Iancu -150

Nr. 10 (26) Octombrie 2022

6

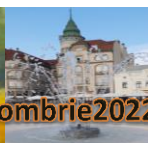

Cetatea Cavalerilor

Avram Iancu -150

Nr. 10 (26) Octombrie 2022

8

